Hanne Jul Jakobsens prædiken langfredag

Taler
Hanne Jul Jakobsen
Sognepræst

Dato
10. april 2020

Sted
Møllevang Kirke, Aarhus

Omstændigheder
Prædikentekst
Lukasevangeliet kapitel 23, vers 43-46

Kaos og korsfællesskab

Langfredag er en sort dag på papiret. Vi flager på halv fra kirker og offentlige bygninger, men i virkeligheden er der ikke mange andre end kirken, der giver langfredag en særlig farve. De fleste af os holder påskefrokoster, er sammen med venner og familier, går i biografen og alle de andre ting vi holder af at gøre når vi har fri. Ikke i år forstås. I år ser vi Netflix, drikker vin, går i haven og kører til Mols Bjerge. Ligesom alle andre lange coronadage.

Mine bedsteforældre derimod, har fortalt mig om, hvordan langfredag skilte sig ud førhen. Den skilte sig ud, ved at skulle gøres særlig trist. Ingen arbejde, ingen fornøjelser, ingen verdens ting. Sådan var det selvfølgelig, fordi de kom fra missionske hjem og havde et særligt strengt fromhedsideal med en ide om, at det var for Guds skyld, man afstod fra underholdning og fysisk udfoldelse. Jeg tror ikke Gud har brug for den slags ofrer, men måske har vi mennesker brug for det? Vi kan ikke bare springe langfredag over, for at fremskynde påskefejringen. Ligesom vi ikke kan undgå kaos og mørke, ved at forsøge glemme det med glæde.

Det slået mig her i denne coronatid, hvor helt utrolig uegnede vi danskere generelt er, til at befinde os i kaos og mørke. Det giver måske sig selv, at det er sådan, for vi har meget lidt træning i det. På et personligt plan, har nogen af os prøvet det. At få revet gulvtæppet væk under os, som vi siger. Ved dødsfald. Ved skilsmisse. Ved fyring. Ved sygdom. Ingen af os kommer igennem livet uden tab og uden perioder, hvor vi mister fodfæste. Men som kollektiv, som land og som samfund. Nej, der har vi i vid udstrækning været forskånet for den form for kaos, der efterlader os i et mørke, vi ikke kan se os ud af. Også i den forstand, har

Corona ramt os lige i Sola plexus.

Corona er en virus, der ikke alene smitter med en sygdom man kan dø af, den smitter os også med angst. Mange forskellige former for angst. Sygdomsangst. Dødsangst. Berøringsangst. Fremtidsangst. Angst for at sundhedsvæsnet skal kollapse, som vi har set det i Italien og Spanien. Vi er ramt af kaosangst og har svært ved at leve med den uvished, som vi er tvunget ind i.

Vi har fået berøvet vores frihed i et, for vores del af verden, hidtil ukendt omfang, og ingen brokker sig over at det er sådan, fordi vi er bange. Vi retter ind og gør alt, hvad Mette Frederiksen beder os om, i håb om at vi kan tæmme det kaos og mørke der vokser omkring os. Og måske også i håb om at vi kan tæmme det kaos og mørke der vokser i os?

Pressemøderne i statsministeriet er blevet en form for rettergang, hvor vi sidder og venter på vores dom. Bliver vi dømt skyldige og skal straffes med endnu en periode med frihedsberøvelse, eller bliver vores handlinger godkendt, så vi kan få friheden tilbage. Midt i det kaos der omgiver os, sluger vi de enkle budskaber i håb om, at det kan rede os. Vask hænder. Host i trøjen. Hold afstand. Hvis I gør det, så skal I leve! Det kan vi forholde os til. Det giver en vis form for orden og retning.

Vi forsøger i øvrigt at holde mørket fra døren, ved at tage en dag ad gangen. Vi holder modet oppe på hinanden ved synge på altanen og skrive #detblirgodtigen eller #fællesskaberstærkest på de sociale medier. Og det er godt nok alt sammen. Måske distraherer det vores angst en smule, men det fjerner ikke mørket. Man kan ikke fjerne mørke og kaos, hverken ved at lave hashtags eller synge hver morgen med Phillip Faber. Det kan være at vi kan holde en lille pause fra det, ved at underholde det væk i fællesskab eller overdøve det med køleskabsegnede håbspåstulater. Men vi kan ikke undgå det. Vi må lære at være i det, og det har vi ikke meget træning i eller sprog for.

Vi kan følge Mette Frederiksen og sundhedsstyrelsens plan og håbe på at vi undgår lige så store dødstal, som man har set andre steder. Men vi slipper ikke. Der vil være mange der bliver syge og der vil være nogen der dør. Der vil være utroligt mange ting vi ikke kan, som vi utroligt gerne vil. Uvisheden kan vi hverken vaske væk eller holde på afstand. Uvisheden må vi lære at leve med.

Jesus flygtede ikke. Han sprang ikke over. Nej, han gik ind i døden, ind i mørke og kaos, for at han kan være der sammen med os. Evangeliets langfredag er et rum for al menneskets uvished, kaos og mørke. Der faldt mørke over hele jorden og der kom en flænge fra øverst til nederst i forhænget indtil det allerhelligste. Afstanden blev overvundet. Jesus døde på korset i solidaritet med mennesket, for at vi ikke er ladt alene i vores kaos og mørke.

I den teologiske tradition har man talt om Jesu lidelse og død, som et offer. På engelsk skelner man mellem *sacrifice* og *victim.* Det kan være klargørende, for at forstå, at Jesus ikke dør som en gave til Gud (sacrifice). Han dør som en konsekvens af det budskab han kom med om kærlighed, tilgivelse og håb. Han dør som victim. Alt hvad Jesus gør, både i liv og død, gør han for menneskets skyld. I solidaritet med os.

Irenæus (død ca. år 200) taler om, at Jesus måtte "bringe sit korsfællesskab med alverden for dagen". I dag ville vi ikke bruge ordet korsfællesskab, men i stedet tale om at Jesus viser sin solidaritet med de lidende i verden. Alle os der befinder sig i kaos, mørke og uvished.

Jesus må dø på korset, for at holde liv i kærligheden. Det er på korset Gud viser sit sande ansigt. Det ansigt, som nok er ophøjet og helligt og kan komme til syne i en brændende tornebusk, men som viser sit sande udtryk med den ydmygende tornekrans om hovedet, hængende død, sømmet fast til vores kors.

Det er på korset Gud viser sit sande ansigt. Og hvis vi har øje for det, kan vi se det ansigt alle steder: på gaden, i mørket, i smerten, i ensomheden. Der hvor mennesker er, der kan vi finde det ansigt. Alle de steder, hvor vi er faret vild i mørke, dér kan vi finde det ansigt.

Det hænger på alle vores kors. De kors, som vi ikke selv kan bære. Jesus må dø på korset, for at holde liv i kærligheden. Da han blev sømmet til korset, gik der for alvor hul på kærligheden. Og det viste sig, at den ikke kunne slås ihjel. At den var stærkere end døden. Da han blev sømmet til korset, gik der hul på kærlighedens kilde, og den løber ud over alle breder, med så stærk en kraft at ingenting kan stoppe den. Som en flod der vælter sten og smelter isbjerge og løber lige ind i hjertet på os.

Derfor beder jeg med tårer:

Led den ind i mine årer,
floden, som kan klipper vælte
floden, som kan isbjerg smelte,
som kan blodskyld tvætte af.

Sådan synger vi i en af Grundtvigs allerbedste: ”Hil dig frelser og forsoner”. Den kærlighed som udspringer fra korset, går i blodet på os. I gamle dage talte man om at den vasker os rene for synd. ”Som kan blodskyld tvætte af”. Sådan udtrykker vi os sjældent i dag. Men måske kan vi bruge billedet af, at vi bliver gennemrislede af Kristi kærlighed? At hans død, er en død på de kors vi hver især har gjort os skyldige i, eller som vi er tyngede af. At den kærlighed som udspringer af hans død, er den kærlighed vi kan leve og dø på.

Det er ikke kærligheden som et hurtigt fix i en blodåre, der som narkotika kan få os til at glemme al vores smerte og alle vores bekymringer. Det er ikke kærligheden som et frikvarter der får os til glemme hverken coronaangst eller angsten for ikke at slå til. Det er ikke kærligheden som slogan på en køleskabsmagnet der skal være et plaster på alt det der ondt, eller er besværligt og kan være hæmmet af både skyld og skam.

Den kærlighed som udspringer af Jesu død, springer ikke over mørke og kaos – men går i blodet på os, og udvider vores årer, så livet bliver større. Fordi han lever i os. Jesus lever i os, som gudsnærvær, som tilgivelse, som livsmod, som menneskelighed.

Jesus må dø på korset, for at holde liv i kærligheden. Den kærlighed, som vi beder om, må løbe i vores årer. Det er en daglig bøn, at vi må bede om, at vi ikke lever for os selv, men at Kristus lever i os Det er en daglig trøst, at må tro på, at vi ikke lever for os selv, men at Kristus lever i os.

Derfor beder jeg med tårer:
Led den ind i mine årer,
floden, som kan klipper vælte
floden, som kan isbjerg, smelte,
som kan blodskyld tvætte af.

Kilde
Manuskript taget fra hanne.juljakobsen.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/hanne-jul-jakobsens-praediken-langfredag